

VEŘEJNÁ EKONOMIKA

EFEKTIVNOST VEŘEJNÉHO SEKTORU A VEŘEJNÝCH VÝDAJŮ I

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Obsah přednášky

- **ÚVOD**
- **ZÁKLADNÍ POJMY**
- **VEŘEJNÝ SEKTOR A NEEFEKTIVNOST**
 - Selhání vlády v efektivní alokaci prostředků
 - Tendence veřejného sektoru k neefektivnosti
- **POSUZOVÁNÍ EFEKTIVNOSTI VE VEŘEJNÉM SEKTORU**
 - Podmínky efektivnosti ve veřejném sektoru
 - Faktory růstu efektivnosti
- **ZÁVĚR**

EFEKTIVNOST VEŘEJNÉHO SEKTORU A VEŘEJNÝCH VÝDAJŮ I

ÚVOD

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Úvod

- **Cílem** tohoto tématu je seznámení studentů se základními fakty souvisejícími s dosahováním efektivní alokace nejen finančních zdrojů ve veřejném sektoru.
- Jako **dílčí cíle** můžeme stanovit:
 - a) objasnění základní příčiny tendencí veřejného sektoru k neefektivnosti;
 - b) seznámí s obecnými, ale i konkrétními dopady těchto tendencí;
 - c) seznámení s možnostmi posuzování míry tendencí veřejného sektoru k neefektivnosti.

EFEKTIVNOST VEŘEJNÉHO SEKTORU A VEŘEJNÝCH VÝDAJŮ I

ZÁKLADNÍ POJMY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Základní pojmy

- Vymezení efektivnosti obecně (definice)
- Vyjádření efektivnosti ve veřejném sektoru
- 3E koncept

EFEKTIVNOST VEŘEJNÉHO SEKTORU A VEŘEJNÝCH VÝDAJŮ I

VEŘEJNÝ SEKTOR A NEEFEKTIVNOST

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Veřejný sektor a efektivnost

SELHÁNÍ VLÁDY V EFEKTIVNÍ ALOKACI PROSTŘEDKŮ

STIGLITZ Joseph E. a čtyři hlavní handicapy vlády

- omezená informovanost;
- omezená možnost ovládnutí reakce soukromého trhu;
- omezená možnost řízení vlastní veřejné správy a
- omezení vyplývající z charakteru politických procesů.

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Veřejný sektor a efektivnost

SELHÁNÍ VLÁDY V EFEKTIVNÍ ALOKACI PROSTŘEDKŮ Ochrana František a efektivní rozhodování ve veřejné sektoru

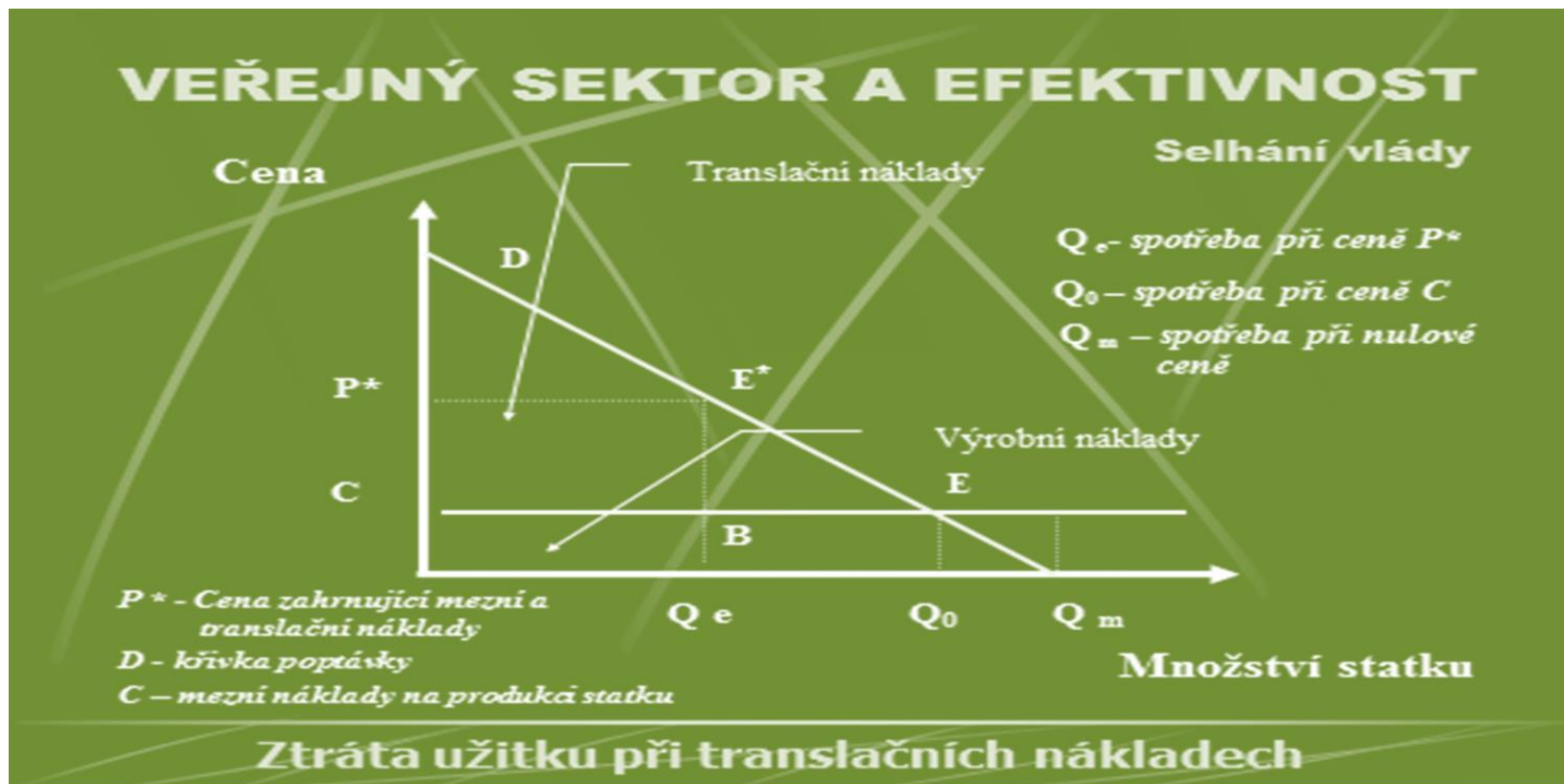
- Má vláda poskytovat statky, které umí zabezpečit trh?
- Která úroveň vlády má statky zabezpečovat?
- Má vláda zasahovat do produkce soukromých statků?

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Veřejný sektor a efektivnost

SELHÁNÍ VLÁDY V EFEKTIVNÍ ALOKACI PROSTŘEDKŮ

Ochrana František a efektivní rozhodování ve VS

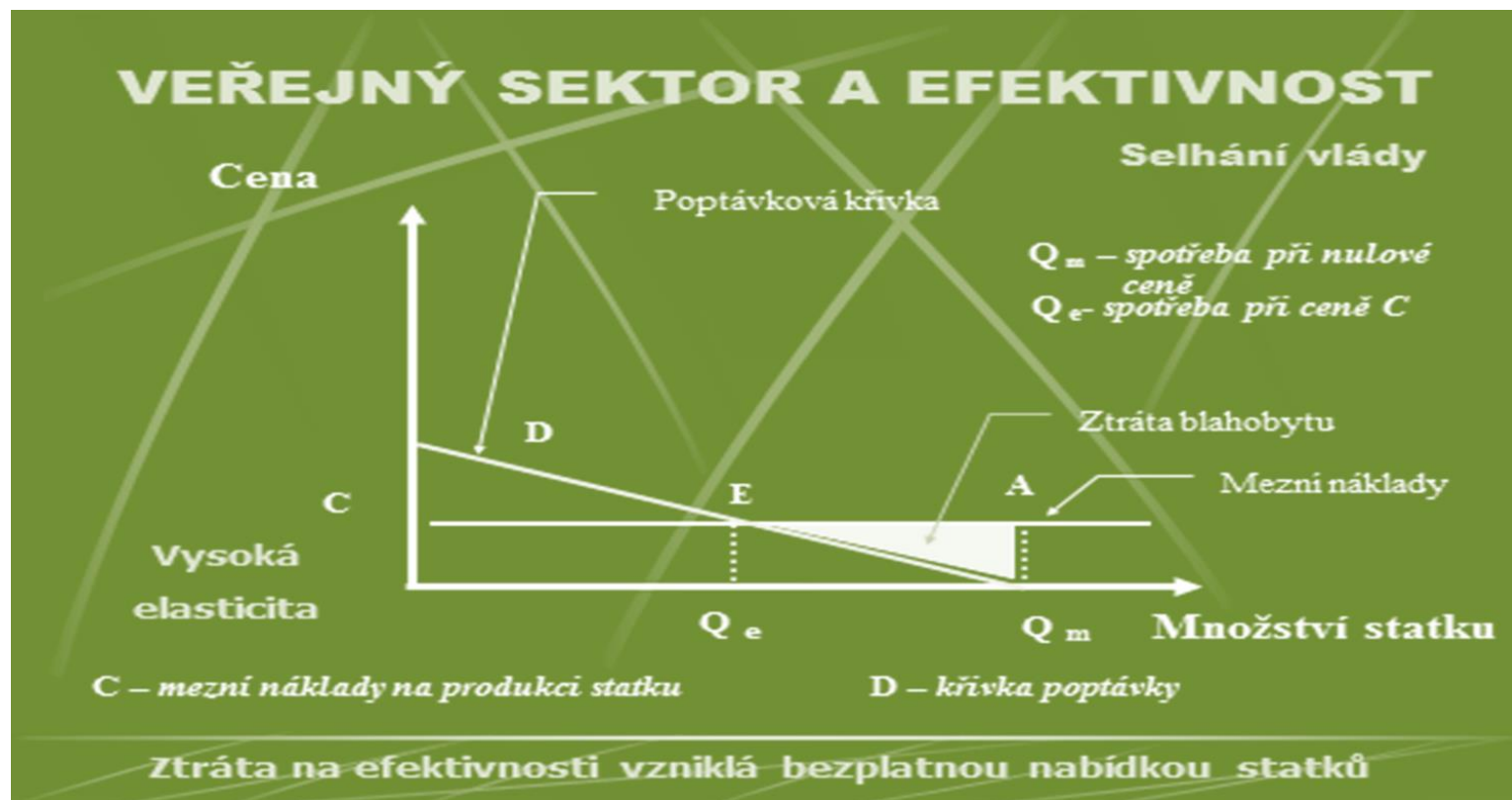

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Veřejný sektor a efektivnost

SELHÁNÍ VLÁDY V EFEKTIVNÍ ALOKACI PROSTŘEDKŮ

Ochrana František a efektivní rozhodování ve VS

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Veřejný sektor a efektivnost

SELHÁNÍ VLÁDY V EFEKTIVNÍ ALOKACI PROSTŘEDKŮ

Ochrana František a efektivní rozhodování ve VS

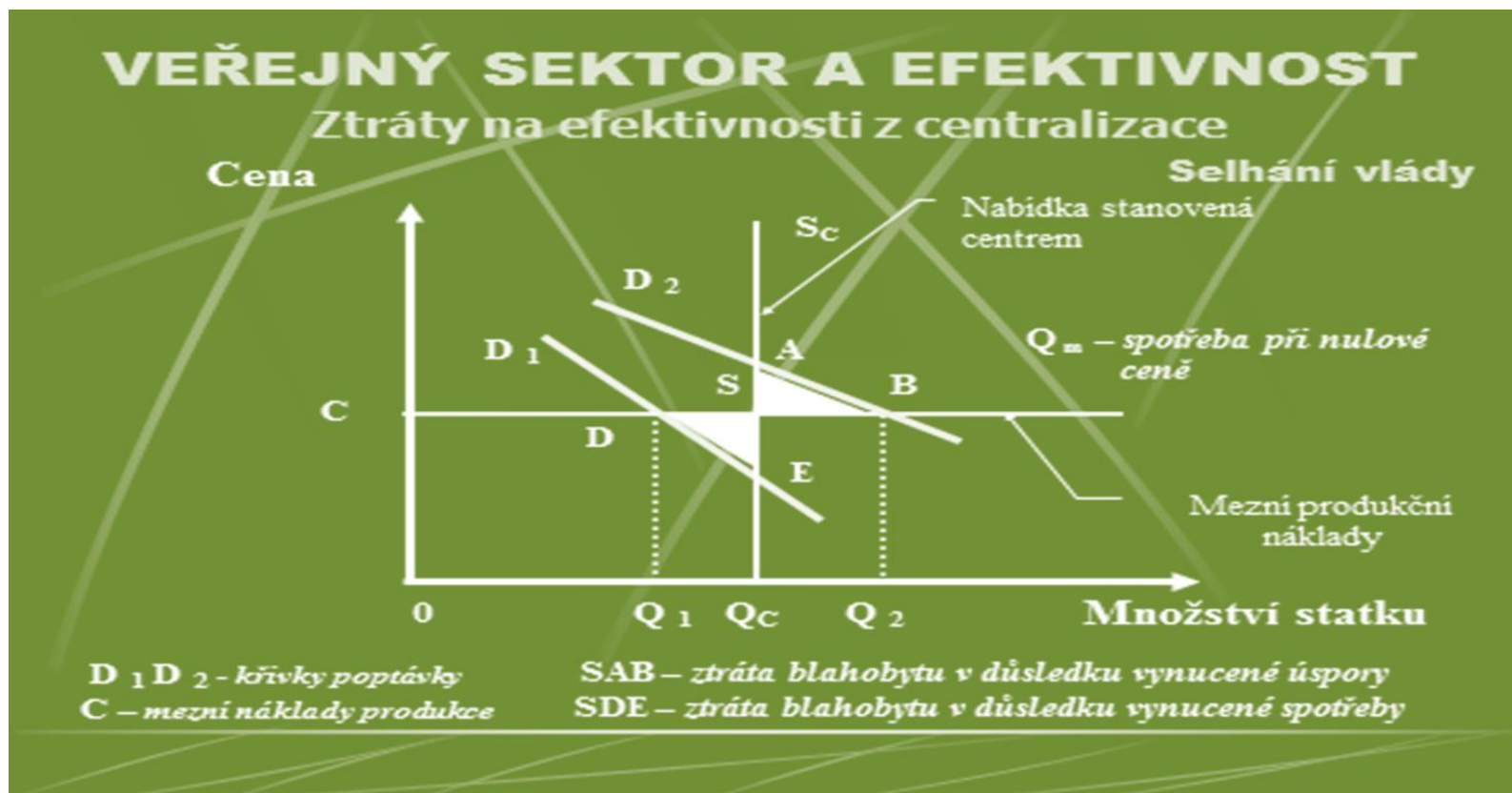

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Veřejný sektor a efektivnost

SELHÁNÍ VLÁDY V EFEKTIVNÍ ALOKACI PROSTŘEDKŮ

Ochrana František a efektivní rozhodování ve VS

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Veřejný sektor a efektivnost

SELHÁNÍ VLÁDY V EFEKTIVNÍ ALOKACI PROSTŘEDKŮ

Ochrana František a efektivní rozhodování ve VS

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Veřejný sektor a efektivnost

SELHÁNÍ VLÁDY V EFEKTIVNÍ ALOKACI PROSTŘEDKŮ

Ochrana František a efektivní rozhodování ve VS

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Veřejný sektor a efektivnost

TENDENCE VEŘEJNÉHO SEKTORU K NEEFEKTIVNOSTI

Příčiny tendencí veřejného sektoru k neefektivnosti

- nepůsobí v něm kategorie zisku;
- neexistence konkurence;
- vyjádření užitku a
- mezi platbou za statky a jejich spotřebou není rovnováha.

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Veřejný sektor a efektivnost

TENDENCE VEŘEJNÉHO SEKTORU K NEEFEKTIVNOSTI

Dopady tendencí veřejného sektoru k neefektivnosti

- chybná alokace VF;
- nedostatečný prostor pro inovace ;
- Byrokratizace a
- despekt k zákazníkovi.

EFEKTIVNOST VEŘEJNÉHO SEKTORU A VEŘEJNÝCH VÝDAJŮ I

POSUZOVÁNÍ EFEKTIVNOSTI VE VEŘEJNÉM SEKTORU

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Veřejný sektor a efektivnost

POSUZOVÁNÍ EFEKTIVNOSTI VE VEŘEJNÉM SEKTORU

Nástroje k posuzování a zvyšování efektivnosti ve veřejném sektoru

- Jaké podmínky musí být naplněny, aby mohl se veřejný sektor a jeho organizace mohly chovat racionálně a efektivně?
- Je možné vytvořit nebo využít faktory, které povedou ke zvýšení efektivnosti veřejného sektoru jako celku, tak i jeho jednotlivých organizací?

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Veřejný sektor a efektivnost

POSUZOVÁNÍ EFEKTIVNOSTI VE VEŘEJNÉM SEKTORU

Nástroje k posuzování a zvyšování efektivnosti ve veřejném sektoru

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Veřejný sektor a efektivnost

POSUZOVÁNÍ EFEKTIVNOSTI VE VEŘEJNÉM SEKTORU

Podmínky efektivnosti ve veřejném sektoru

- **Vnější podmínky efektivnosti**
 - politické uspořádání společnosti;
 - fungující tržní mechanismus.

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Veřejný sektor a efektivnost

POSUZOVÁNÍ EFEKTIVNOSTI VE VEŘEJNÉM SEKTORU

Podmínky efektivnosti ve veřejném sektoru

- **Vnitřní podmínky efektivnosti**
 - jasná a návodná formulace poslání a funkcí;
 - konkurenční prostředí uvnitř VS;
 - financování VS podle kvality a kvantity výkonu;
 - veřejná kontrola .

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Veřejný sektor a efektivnost

POSUZOVÁNÍ EFEKTIVNOSTI VE VEŘEJNÉM SEKTORU

Podmínky efektivnosti ve veřejném sektoru

- Faktory růstu efektivnosti
 - uplatňování poznatků vědy a techniky;
 - struktura všech činností;
 - dělba všech činností;
 - kvalifikace pracovní síly;
 - systém řízení veřejného sektoru.

EFEKTIVNOST VEŘEJNÉHO SEKTORU A VEŘEJNÝCH VÝDAJŮ I

ZÁVĚR

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Závěr

- Efektivnost veřejného sektoru je nejobtížnějším problémem „Veřejné ekonomie“. Neexistence neustálé hrozby ztráty zákazníka, ztráty investice nevyvolává ve veřejném sektoru, v jeho jednotlivých odvětvích a v samotných organizacích, tolik potřebnou orientaci na výkon a neustálé poměřování nákladů a výkonů souvisejících s činností organizace.

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Závěr

- Schopnost správně alokovat veřejné zdroje je nezbytným předpokladem dlouhodobě udržitelného a občany podporovaného fungování veřejného sektoru. Očekávaná hodnota za veřejné peníze, skládání účtů veřejnosti a transparentnost nejen veřejných financí, ale především činnosti veřejné správy jsou v souladu s konceptem 3E.

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Závěr

- Přestože existuje celá řada příčin proč VS tenduje k neefektivnosti, lze tyto vlivy významně eliminovat. Optimalizace veřejného sektoru s důrazem na vyšší efektivnost, hospodárnost a účelnost musí být podpořena výkonným ekonomickým managementem a schopností využívat vhodné nástroje ekonomického řízení.

EFEKTIVNOST VEŘEJNÉHO SEKTORU A VEŘEJNÝCH VÝDAJŮ I

ZDROJE KE STUDIU

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Efektivnost veřejného sektoru a veřejných výdajů I

Zdroje ke studiu

- STRECKOVÁ, Yvonne., MALÝ, Ivan. Veřejná ekonomie pro školu i praxi. s.189-202;
- STIGLITZ, Joseph. E. Ekonomie veřejného sektoru. s.162-181, 236-251;
- OCHRANA, František. Veřejný sektor a efektivní rozhodování. Praha: Management Press, 2001. 244 s. ISBN 80-7261-018-X

DĚKUJI ZA POZORNOST

V PŘÍPADĚ DOTAZŮ MNE MŮŽETE KONTAKTOVAT NA

Ing. **Aleš OLEJNÍČEK**, Ph.D.

Katedra **EKONOMIE**

Skupina **EKONOMIKY OBRANY STÁTU**

Kancelář **K-65/100** (Bytovky)

Tel.: **+420973443153**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ